

Sygn. akt III AUa 2146/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Alicja Podlewska (spr.)
Sędziowie:	SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak
Protokolant:	sekr.sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2017 r. w Gdańsku

sprawy B. P.

przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w B.

o prawo do wojskowej renty inwalidzkiej

na skutek apelacji B. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 sierpnia 2016 r., sygn. akt VI U 2801/15

1. zmienia zaskarżony wyrok i stwierdza, iż prawo ubezpieczonego B. P. do wojskowej renty inwalidzkiej II grupy nie ustało z dniem 1 sierpnia 2015 roku;
2. przekazuje Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w B. do rozpoznania wnioszek ubezpieczonego o przyznanie wojskowej renty inwalidzkiej I grupy zawarty w piśmie z dnia 10 września 2015 r. (odwołanie);
3. zasądza od Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w B. na rzecz B. P. kwotę 30,00 (trzydzieści 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Grażyna Czyżak SSA Alicja Podlewska SSA Daria Stanek

Sygn. akt III AUa 2146/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 lipca 2015r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w B., stwierdził ustanie prawa B. P. do wojskowej renty inwalidzkiej od dnia 01 sierpnia 2015r. jako podstawę prawną wskazując przepisy art. 19 w związku z art. 31 ust 1, art. 38 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym zawodowych oraz ich rodzin

(tj. Dz.U. z 2015r. poz. 330) – dalej nazywanej „uzeź”, przepisy § 23 i § 25 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 lutego 2012r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organów w sprawach zaopatrzenia emerytalnego żołnierzy zawodowych oraz uprawnionych członków ich rodzin (Dz.U. z 2012r. poz. 194). W uzasadnieniu decyzji pozwany wskazał, iż ubezpieczony nie stawiał się na dwukrotnie wyznaczone terminy badania kontrolnego w maju 2015r.

Ubezpieczony B. P. odwołał się od powyższej decyzji (pismo z 10 września 2015r.). Wniósł o przyznanie mu wojskowej renty inwalidzkiej I grupy bezterminowo. Nie zgodził się, iż jego prawo do renty ustało. Wskazał, że prawo do wojskowej renty inwalidzkiej przyznał mu prawomocnym wyrokiem Sąd Okręgowy w Bydgoszczy na okres od czerwca 2004r. do września 2007r., po ustaleniu, iż jego inwalidztwo powstało w ciągu 18 miesięcy od zakończenia służby wojskowej - sygn. akt VII U 948/05. Wskazał, iż przyczyna jego inwalidztwa - nerwica neurasteniczna ujawniła się w czasie służby tj. w 1980r. i nasiliła się w trakcie i po jej zakończeniu. Ma zatem związek ze służbą wojskową. Również nieprawidłowe cechy i zaburzenia osobowości, przewlekłe zapalenie jelit, błon żołądka, dwunastnicy, pozostają w związku ze służbą wojskową. Po zakończeniu służby, ze względu na stan zdrowia ubezpieczony, nie był w stanie podjąć pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Dyrektor WBE w B. wniósł o jego oddalenie i o zasądzenie na jego rzecz od ubezpieczonego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, iż organ rentowy stwierdził ustanie prawa do wojskowej renty inwalidzkiej od 01 sierpnia 2015r. ponieważ ubezpieczony dwukrotnie nie stawiał się na badania kontrolne przed Rejonową Wojskową Komisją Lekarską (dalej „RWKL”) w B.. Pozwany powołał treść art. 38 ust 1 pkt 1 i 3 uzeź oraz wskazał, że ubezpieczony nie wskazał żadnych uzasadnionych przyczyn, które usprawiedliwiłyby jego niestawiennictwo na badania, a tym samym jego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie,

W piśmie z dnia 30 kwietnia 2016r. ubezpieczony wniósł „o usprawiedliwienie jego niestawiennictwa na komisyjne badania”. Wskazał, iż wydana mu przez pozwanego legitymacja emeryta-rencisty zawiera informację, iż jest ona ważna bezterminowo oraz że został zaliczony do I grupy inwalidztwa, w związku z czym uważał, iż zwolniony z obowiązku stawiania się na komisje lekarskie (pismo k. 65-66 a.s.)

Wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2016 r. sygn. VI U 2801/15, Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonego. Swoje rozstrzygnięcie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach.

Orzeczeniem Nr (...) II /04 z dnia 20 października 2004 r. Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w B. zaliczyła zainteresowanego do III grupy inwalidzkiej z ogólnego stanu zdrowia i do III grupy inwalidzkiej w związku ze służbą wojskową. Jednocześnie w orzeczeniu tym stwierdzono, że inwalidztwo powstało od września 2004 r. tj. po okresie 18 m-cy po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej (zwolnienie z zawodowej służby wojskowej nastąpiło dnia 31 stycznia 2003 r.).

Na podstawie tego orzeczenia Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego wydał decyzję Nr (...) z dnia 21 grudnia 2004 r., którą odmówił prawa do wojskowej renty inwalidzkiej. Od tej decyzji zainteresowany wniósł odwołanie do Sądu.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VII Wydział Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt. VII U 948/05 przyznał zainteresowanemu prawo do wojskowej renty inwalidzkiej III grupy w związku ze służbą wojskową od czerwca 2004 r. do września 2007 r.

Decyzją z dnia 27 marca 2006 r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w B. przyznał ubezpieczonemu B. P. prawo do wojskowej renty inwalidzkiej trzeciej grupy.

W dniu 14 listopada 2006 r. do Wojskowego Biura Emerytalnego wpłynął wniosek B. P. o skierowanie do Wojskowej Komisji Lekarskiej w związku z pogorszeniem stanu zdrowia.

Orzeczeniem nr (...)/lnw./07 z dnia 16 lutego 2007 r. Terenowa Wojskowa Komisja Lekarska w B. zaliczyła ubezpieczonego do III grupy inwalidzkiej z ogólnego stanu zdrowia i do 111 grupy inwalidzkiej w związku ze służbą wojskową ustalając, że inwalidztwo istnieje od 06/2004 r. (tj. w terminie 16 m-cy od zwolnienia z zawodowej służby wojskowej), a termin badania kontrolnego wyznaczono na luty 2010 r.

Decyzją z dnia 26 marca 2007 r. wojskowy organ emerytalny ustalił prawo do wojskowej renty inwalidzkiej III grupy.

Dnia 21 maja 2010 r. po badaniach kontrolnych wydano decyzje o przyznaniu ubezpieczonemu wojskowej renty inwalidzkiej w związku z zaliczeniem do II grupy inwalidzkiej z ogólnego stanu zdrowia i wyznaczono badanie kontrolne na maj 2015 r. W decyzji zaznaczono, że wypłaca się emeryturę wojskową jako świadczenie korzystniejsze.

Celem ustalenia, czy ubezpieczony spełnia aktualnie przesłanki uprawniające do renty wojskowej Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych: psychiatry i psychologa na okoliczność, czy ubezpieczony stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w czasie pełnienia służby albo w ciągu 3 lat od zwolnienia ze służby, jeśli tak to czy inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie lub też w ciągu trzech lat od zwolnienia ze służby. Jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej. W przypadku odpowiedzi pozytywnej biegli zostali zobowiązani do wskazania przyczyny i daty powstania inwalidztwa oraz określenia do której grupy inwalidztwa się zalicza czy jest to inwalidztwo z ogólnego stanu zdrowia, czy też inwalidztwo wojskowe mające bezpośredni związek ze służbą wojskową.

Powołani przez Sąd I instancji biegli stwierdzili, że stan zdrowia psychicznego ubezpieczonego, powoduje całkowitą, trwałą niezdolność do pracy i służby wojskowej. Przyczyną są organiczne zaburzenia nastroju afektu i osobowości. Powyższe schorzenia nie mogą być zaliczone zgodnie z rozporządzeniem MON jako schorzenia mające związek ze służbą wojskową.

Ustosunkowując się do zastrzeżeń ubezpieczonego biegli podtrzymali stanowisko podkreślając, że w czasie przejścia ubezpieczonego na rentę w 2003 r. rozpoznano u ubezpieczonego mieszane zaburzenia nastroju i afektu o obrazie zaburzeń nerwicowych nasilonych powodujące wg wówczas obowiązujących przepisów w wojsku niezdolność do służby wojskowej. Rozpoznanie takie wg obecnie obowiązujących przepisów nie pozwala na stwierdzenie związku ze służbą wojskową

Sąd Okręgowy podzielił opinię biegłych lekarzy sądowych w zakresie oceny stanu zdrowia, stwierdzenia całkowitej niezdolności do pracy i służby wojskowej oraz braku związku przyczynowego pomiędzy stwierdzoną niezdolnością, a służbą wojskową. Sąd I instancji uznał, iż opinia jest konsekwentna, logiczna i wyczerpująca, zgodna z załączoną dokumentacją lekarską, przeprowadzona po przeprowadzeniu szczegółowego wywiadu i badania ubezpieczonego.

Podzielając opinię biegłych lekarzy sądowych, Sąd I instancji stwierdził, że ubezpieczony nie spełnia podstawowej przesłanki uprawniającej do renty wojskowej – niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową – art. 19 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2015 r., poz. 330).

Nadto Sąd Okręgowy wskazał, że zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje również przepis art. 38 ustawy, zgodnie z którym prawo do świadczeń ustaje jeżeli przestaje istnieć którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania prawa do świadczeń, jeżeli osoba pobierająca świadczenie uzależniona od inwalidztwa i niezdolności do pracy pomimo skierowania na badanie nie poddała się tym badaniom bez uzasadnionej przyczyny, a także art. 7 stanowiący, że w razie zbiegu prawa do emerytury i renty wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Mając na uwadze przedstawione wyżej okoliczności i przepisy prawa Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji

W apelacji od powyższego wyroku B. P. wniósł o jego zmianę i przyznania mu prawa do renty inwalidzkiej wojskowej I grupy oraz uchylenie decyzji pozwanego.

W uzasadnieniu zakwestionował ustalenie Sądu Okręgowego o braku związku jego inwalidztwa ze służbą wojskową. Wskazał, iż związek ten potwierdzony został prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy (sygn. akt sprawy VII U 948/05) oraz kolejnymi orzeczeniami wojskowych komisji lekarskich. Zarzucił wadliwość opinii biegłych w zakresie daty powstania jego inwalidztwa (czerwiec 2004r.), wskazując, iż schorzenia stanu psychicznego ujawniły się u niego już w 1980r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja była zasadna.

Przedmiotem sporu jest prawo ubezpieczonego B. P. do renty inwalidzkiej wojskowej po 31 lipca 2015. Skarżący był uprawniony do tego świadczenia nieprzerwanie od czerwca 2004r.

Zasady przyznawania żołnierzom zwolnionym z zawodowej służby wojskowej renty inwalidzkiej normują przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz.U. z 2016r. poz. 1037 j.t. ze zm. – dalej „*uzeź*”) - vide: art. 1 i art. 2 pkt 1c *uzeź*.

Przesłanki, jakie trzeba spełnić, aby nabyć to prawo określają przepisy art. 19-20 *uzeź*. Świadczenie to, co do zasady, przyznawane jest bezterminowo, ale nie na stałe. Osoba uprawniona jest bowiem obowiązana poddawać się badaniom kontrolnym w terminach wyznaczonych przez wojskową komisję lekarską w celu ustalenia czy nadal spełnia ona warunki wymagane do uzyskania prawa do świadczenia. Powyższe wynika z przepisu art. 21a ust 1 *uzeź*, zgodnie z którym wojskowa komisja lekarska przeprowadza pierwsze badanie kontrolne inwalidy po upływie 3 lat od wydania orzeczenia o inwalidztwie, a następne badania kontrolne - nie rzadziej niż co 5 lat w terminie wskazanym przez wojskową komisję lekarską.

Stosownie do art. 38 ust 1 *uzeź*, prawo do świadczeń ustaje *ex lege*: 1) gdy przestanie istnieć którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania prawa do świadczeń (pkt 1); 2) jeżeli osoba pobierająca świadczenie uzależnione od inwalidztwa lub niezdolności do pracy, pomimo skierowania na badania lekarskie, nie poddała się tym badaniom bez uzasadnionej przyczyny (pkt 3); 3) w razie śmierci osoby uprawnionej (pkt 4).

Podkreślić należy, iż w świetle powołanego przepisu art. 38 ust 1 *uzeź*, każda z przyczyn – zarówno wskazana w pkt 1 jak i w pkt 3 stanowi indywidualnie, samodzielnie przyczynę ustania prawa do świadczenia. Nie można zatem ww. sytuacji utożsamiać. Ustawodawca wyraźnie bowiem odróżnił, jako przyczynę ustania prawa, sytuację, gdy rencista – odmówił bez uzasadnionej przyczyny kontroli jego stanu zdrowia - nie stawił się na badania lekarskie, od sytuacji gdy stawił się na takie badanie, ale wykazało ono, iż nie jest nadal całkowicie niezdolny do służby wojskowej.

Obowiązek poddawaniu się badaniu, a zatem weryfikacji uprawnień rentowych inwalidów, nie dotyczy natomiast kobiet powyżej 55 lat oraz mężczyzn powyżej 60 lat, lub gdy inwalidztwo trwa nieprzerwanie dłużej niż 10 lat. Zgodnie bowiem z przepisem art. 21a ust 4 *uzeź*, nie przeprowadza się badań kontrolnych inwalidów po ukończeniu przez kobiety 55 lat życia, przez mężczyzn 60 lat życia lub gdy inwalidztwo trwa nieprzerwanie dłużej niż 10 lat. Z powyższej regulacji wynika, iż pozwany nie może weryfikować uprawnień do renty inwalidów spełniających te kryteria - w kontekście ich stanu zdrowia, co oznacza *de facto*, iż uprawnienia te przysługują im na stałe. Tym samym – wobec braku uprawnienia pozwanego organu do weryfikacji ich stanu zdrowia i braku obowiązku poddawania się badaniu przez ww. osoby – nie ma do nich zastosowania przepis art. 38 ust 1 pkt 4 *uzeź*.

Przedmiotową decyzją z dnia 30 lipca 2015r. pozwany stwierdził ustanie prawa do wojskowej renty inwalidzkiej ubezpieczonego od sierpnia 2015r., gdyż nie stawił się on dwukrotnie na termin badania kontrolnego wyznaczony przez wojskową komisję lekarską. Z powyższego wynika, iż podstawą prawną przedmiotowej decyzji był przepis art. 38 ust 1 pkt 3 *uzeź*, nie zaś błędnie powołany przez pozwanego przepis art. 38 ust 1 pkt 1 w związku z art. 19 *uzeź*. Podkreślić

w tym miejscu trzeba, iż sąd ubezpieczeń społecznych nie jest związany wadliwą lub nieadekwatną do istoty roszczeń ubezpieczonego podstawą prawną zaskarżonej decyzji organu rentowego (zob. wyrok SN z dnia 2 października 2008 r. I UK 88/08). Tym samym w postępowaniu odwoławczym, obowiązkiem Sądu było rozstrzygnąć, czy niestawiennictwo ubezpieczonego na wyznaczone terminy badań lekarskich skutkowało ustaniem prawa do świadczenia rentowego.

W 2015 – w terminach wyznaczonych przez pozwanego badań lekarskich i w dacie wydania przedmiotowej decyzji ubezpieczony miał ukończone 60 lat (urodził się (...)), nadto jego inwalidztwo trwało dłużej niż 10 lat (był uprawniony do renty inwalidzkiej wojskowej od czerwca 2004 r.). Tym samym wzywanie skarżącego w 2015 r. na weryfikację uprawnień rentowych w trybie badania lekarskiego przez pozwanego organ było, w świetle art. 21a ust 4 uzeź, bezpodstawne. W konsekwencji niestawiennictwo ubezpieczonego na to badanie nie mogło skutkować ustaniem uprawnień do renty na podstawie art. 38 ust 1 pkt 3 uzeź. Przedmiotowa decyzja była zatem wadliwa, co słusznie zarzucał skarżący.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, iż z ustaleń i wniosków biegłych psychiatry i psychologa zawartych w sporządzonych w sprawie opiniach, a dotyczących stanu zdrowia psychicznego ubezpieczonego, wynika iż u ubezpieczonego występują organiczne zaburzenia afektu, nastroju i osobowości, które czynią ubezpieczonego całkowicie niezdolnym do służby wojskowej (zob. niekwestionowana przez pozwanego opinia z dnia 15 kwietnia 2016 r. k. 46-52 a.s. oraz opinia uzupełniająca z dnia 07 czerwca 2016 r. k. 70-71 a.s.) Z opinii wynika, iż na obecny obraz zaburzeń w funkcjonowaniu psychicznym i społecznym ubezpieczonego – oprócz czynników, które wystąpiły w czasie służby wojskowej i były z nią związane, nałożyły się czynniki sytuacyjne i starzenie się organizmu wnioskodawcy oraz brak systematycznego leczenia farmakologicznego psychotropowego. Niezdolność ta powstała od czerwca 2004r. Stan zdrowia ubezpieczonego, zdaniem biegłych, powoduje także obecnie jego całkowitą niezdolność do pracy. W konsekwencji, zdaniem biegłych ubezpieczony jest inwalidą I grupy.

W świetle powyższego, stan zdrowia psychicznego ubezpieczonego w 2015r. niewątpliwie uzasadniał stwierdzenie, iż był on usprawiedliwioną przyczyną niestawiennictwa na wyznaczone terminy badań lekarskich (art. 38 ust 1 pkt 4 uzeź).

Zaskarżony wyrok był zatem nieprawidłowy, co było skutkiem braku ustaleń tego Sądu w zakresie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia, jak również błędnej oceny prawnej. Zbędnym dla rozstrzygnięcia było niewątpliwie weryfikowanie przez Sąd I instancji stanu zdrowia skarżącego pod kątem daty i przyczyn powstania inwalidztwa wojskowego. Całkowicie błędne i nieznajdujące oparcia normatywnego były ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego o braku prawa do renty inwalidzkiej wojskowej ubezpieczonego od sierpnia 2015r. z uwagi na „niespełnienie podstawowej przesłanki uprawniającej do renty wojskowej – niezdolności do pracy w związku ze służbą wojskową – art. 19 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin”.

Przypomnieć zatem należy, iż stosownie do art. 19 uzeź (w brzmieniu obowiązującym od dnia 25 czerwca 2010r. – Dz.U. z 2010r. poz. 745 art. 5), renta inwalidzka przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu:

1)w czasie pełnienia służby albo

2)w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie;

3)w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby wojskowej, jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

Zgodnie z art. 19 uzeź - w brzmieniu obowiązującym do 24 czerwca 2010r., renta inwalidzka przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu:

1)w czasie pełnienia służby albo

2)w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie;

3)w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby wojskowej, jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

Przepis art. 20 ust. 1 uzeź, ustala trzy grupy inwalidztwa żołnierzy całkowicie niezdolnych do służby: 1) I grupę - obejmującą całkowicie niezdolnych do pracy; 2) II grupę - obejmującą częściowo niezdolnych do pracy; 3) III grupę - obejmującą zdolnych do pracy. Zgodnie z ust. 2 i 3 ww. art. 20, w zależności od przyczyn powstania inwalidztwa pozostaje ono w związku lub nie pozostaje w związku ze służbą.

Zgodnie z art. 20 ust 5 uzeź, inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą, gdy powstało wskutek: 1) zranienia, kontuzji lub innych obrażeń doznanych w czasie wykonywania obowiązków służbowych; 2) wypadku pozostającego w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych; 3) chorób zakaźnych panujących w miejscu służbowego pobytu żołnierza; 4) chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 25 września 2013r. III AUa 333/13 (LEX nr 1369212), którą to wykładnię Sąd odwoławczy w pełni podziela, „z przedstawionych przepisów wynika, że przesłanką determinującą przyznanie prawa do renty inwalidzkiej jest ustalenie inwalidztwa. Inwalidztwo zaś oznacza utratę całkowitej zdolności do zawodowej służby wojskowej. Dopiero przy ustaleniu całkowitej niezdolności do służby wojskowej zachodzi potrzeba określenia grupy inwalidzkiej, która to grupa jest uzależniona od stopnia niezdolności do pracy na ogólnym rynku pracy oraz zachodzi potrzeba ustalenia związku inwalidztwa ze służbą wojskową, tj. przyczyn powstania inwalidztwa.”.

Stwierdzić zatem należy, iż określenie grupy inwalidzkiej i przyczyny powstania inwalidztwa (związek ze służbą wojskową) ma znaczenie wyłącznie dla ustalenia wysokości świadczenia (art. 22 ust 1 i 2. uzeź). W związku ze wskazaną wyżej zmianą art. 19 pkt 2 uzeź (wydłużeniem z 18 miesięcy do 3 lat okresu, w jakim winno wystąpić inwalidztwo), odróżnienie chorób wywołujących inwalidztwo w związku ze służbą wojskową – tj. chorób samoistnych powstałych w czasie pełnienia służby, (które do tej daty dla nabycia prawa do renty powinny spowodować inwalidztwo najpóźniej w ciągu 18 miesięcy po z wolnieniu ze służby) oraz chorób powstałe w związku ze szczególnych mi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, które uzasadniają prawo do renty w przypadku postania inwalidztwa z ich powodu w ciągu 3 lat od zwolnienia ze służby – nie ma aktualnie znaczenia dla powstania prawa do renty.

Słusznie skarżący powołuje się na prawomocny wyrok z dnia 26 stycznia 2006 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy przesądził, iż ubezpieczony stał się inwalidą wojskowym z uwagi na chorobę psychiczną powstałą przed upływem 18 miesięcy od zakończenia służby wojskowej (biegli sędziwi ustalili, iż w czerwcu 2004r.). W konsekwencji tego wyroku (art. 365 kpc) należało przyjąć, iż ubezpieczony spełnił wszystkie warunki do wojskowej renty inwalidzkiej w czerwcu 2004r. Po tej dacie poddawał się kolejnym weryfikacjom stanu zdrowia przez wojskowe komisje lekarskie i nieprzerwanie pobierał rentę inwalidzką wojskową do lipca 2015 r. – ostatnio rentę inwalidzką wojskową II grupy (decyzja pozwanego z 21 maja 2010r. k. 28 a.r.).

Dlatego też, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i stwierdził, że ubezpieczonemu od sierpnia 2015r. przysługuje nadal prawo do renty inwalidzkiej wojskowej II grupy – art. 386 § 1 kpc.

Natomiast zawarte w odwołaniu nowe żądanie ubezpieczonego - przyznania mu renty inwalidzkiej wojskowej I grupy, stosownie do art. 477¹⁰ § 2 kpc, należało przekazać pozwanemu do rozpoznania (pkt 2). Zgodnie bowiem z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601; wyroki

Sądu Najwyższego z dnia 11 listopada 1999 r., II UKN 204/99, OSNAPiUS 2001 nr 5, poz. 169; z dnia 9 kwietnia 2008 r., II UK 267/07, LEX nr 469168). Jest tak dlatego, że postępowanie sądowe ma na celu kontrolę prawidłowości zaskarżonej decyzji, w związku z czym może je wszcząć wyłącznie odwołanie od decyzji wydanej bądź w wyniku rozpoznania wniosku, bądź z urzędu. Niedopuszczalne jest natomiast rozstrzyganie przez sąd, niejako w zastępstwie organu rentowego, wniosków zgłoszonych w toku postępowania odwoławczego, które nie były przedmiotem decyzji tego organu

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik – art. 98 § 1 i 2 kpc w związku z art. 108 § 1 kpc. Wysokość tych kosztów obejmuje opłatę od apelacji uiszczoną przez ubezpieczonego – 30 zł (pkt 3).

SSA Grażyna Czyżak SSA Alicja Podlewska SSA Daria Stanek